

Jak wychować
szczeniaka
na miłego, mądrego
i zrównoważonego
psa

EWA
PIKULSKA

AGNIESZKA
ORNATOWSKA

Przyjaźń

NA DWIE RĘCE I CZTERY ŁAPY

sensus

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawca dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawca nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Redaktor prowadzący: Barbara Lepionka
Zdjęcia na okładce wykorzystano za zgodą Shutterstock.

Helion S.A.
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel. 32 231 22 19, 32 230 98 63
e-mail: sensus@sensus.pl
WWW: <http://sensus.pl> (księgarnia internetowa, katalog książek)

Drogi Czytelniku!
Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres
<http://sensus.pl/user/opinie/przyna>
Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

ISBN: 978-83-283-8161-2

Copyright © Helion S.A. 2022

Printed in Poland.

- Kup książkę
- Poleć książkę
- Oceń książkę

- Księgarnia internetowa
- Lubię to! » Nasza społeczność

SPIS TREŚCI

WSTĘP 7

**1. ZANIM SZCZENIAK
POJAWI SIĘ W DOMU 15**

- 1.1. Już nie możesz się doczekać 17
- 1.2. Zastanów się, czy naprawdę chcesz
dzielić swoje życie z psem 19
- 1.3. Jak Twój szczeniak odbiera świat 24
- 1.4. W drodze do dorosłości
— etapy rozwojowe mogą być Twoim sprzymierzeńcem 42
- 1.5. Wybór szczeniaka 61
- 1.6. Przygotowanie mieszkania i ustalenie zasad,
jakie będą obowiązywały 79
- 1.7. Co lubią psy? 80
- 1.8. Imię to coś więcej niż komenda,
na którą Twój pies ma reagować 82
- 1.9. Miejsce odpoczynku 86
- 1.10. Czym karmić szczeniaka i jaką miseczkę wybrać 90

2. SZCZENIĘ JUŻ W DOMU — PODSTAWOWE ZASADY 103

2.1. Ile powinien spać szczeniak	105
2.2. Nauka czystości	110
2.3. Jak karmić psa	120
2.4. Jak mówić do psa, żeby chciał Cię słuchać	127
2.5. Jak dotykać szczeniaka	135
2.6. „Więcej” nie znaczy „lepiej” — czyli bawić się czy nie bawić	147
2.7. Pierwsza smycz i obroża	159
2.8. Pies w aucie	177
2.9. Zostawianie samemu	179

3. RAZEM PRZEZ ŚWIAT 189

3.1. Bądź przyjacielem swojego psa, czyli tajemnicza więź	191
3.2. Wspólne spacerki — kontrola czy zaufanie?	206
3.3. Szkolić czy nie szkolić	219
3.4. Poznawanie nowych ludzi i nowych rzeczy	231
3.5. Poznawanie innych psów	245

4. CZŁOWIEK W RELACJI Z PSEM 263

4.1. Zaspokajanie własnych potrzeb poprzez posiadanie psa	266
4.2. Uczłowieczanie psa	268
4.3. Nadopiekuńczość	272
4.4. Brak zrozumienia psiej natury	274
4.5. Zły dotyk	278
4.6. Nadmierna kontrola	280
4.7. Uleganie psim zachciankom, które mogą przerodzić się w obsesję	283
4.8. Nieodpowiednie wsparcie	284

5. CO JESZCZE WARTO WIEDZIEĆ 291

- 5.1. Kim jest pies i czy mamy powody, żeby obawiać się psów 293
- 5.2. Dominacja — prawda czy mit? 303
- 5.3. Internet, obiegowe „mądrości” a rzeczywistość 308
- 5.4. Na koniec zapamiętaj:
Twoja relacja z Twoim psem jest jedyna i wyjątkowa,
więc nie ma sensu porównywać się z innymi 325

WSTĘP

Dla kogo jest ta książka?

Dla tych, którzy chcą mieć fajnego, dobrego i miłego psa 😊. Dla tych, którzy lubią się do niego przytulić albo pójść z nim na długie, przyjemny spacer; którzy chcą z nim zbudować pozytywną relację, a nie wyuczyć go miliona różnych rzeczy tylko po to, aby udowodnić sobie, że tak można.

Dla Ciebie, jeśli chcesz mieć po prostu psa-przyjaciela, a nie psa-sługę, nie psa-robotę i nie psa-pracownika.

Jeżeli pragniesz dobrze rozumieć swojego psa, poznać zasady rządzące jego zachowaniem i umieć je wykorzystać w praktyce; jeżeli chcesz się dowiedzieć, jak go wychować na miłego, mądrego i zrównoważonego osobnika i uniknąć wielu problemów behawioralnych; jeżeli zamierzasz tworzyć z nim prawdziwą więź, opartą na wzajemnej przyjaźni i szacunku, to czytaj dalej 😊. Jeżeli natomiast potrzebujesz informacji, jak kontrolować swojego psa, jak uczyć go różnych sztuczek, tresować i dyscyplinować, żeby był supergrzeczny i posłuszny, to poszukaj innego poradnika, bo tutaj nie znajdziesz takiej wiedzy.

Chociaż ta książka mówi o tym, jak postępować ze szczeniętami, może po nią sięgnąć każdy, u kogo pojawiły się problemy z psim zachowaniem. Jeśli ją przeczytasz, powinieneś umieć zidentyfikować ich źródła. Oczywiście odkręcenie pewnych zachowań często zajmuje znacznie więcej czasu i kosztuje dużo więcej trudu, niż ich niewywołanie. Ale każda z rzeczy, o których przeczytasz w tej książce, dotyczy każdego psa. Każdy pies będzie spokojniejszy i mniej reaktywny, jeśli dobrze się wyśpi, dobrze zje i jego człowiek będzie dla niego wskazówką do dobrego zachowania. Ta książka naprawdę może Ci pomóc rozwiązać większość problemów! Niejeden behawiorysta, do którego zwrócisz się o pomoc w razie kłopotów z psem, zaleci zmianę w pewnych obszarach, o których tutaj przeczytasz.

Teoretyczna wiedza, która jest powszechnie dostępna, stanowi wynik ludzkiej obserwacji i badań oraz daje logiczne wytłumaczenia, które pozwalają zrozumieć, czego pies może się obawiać i z czego to wynika. Ale tylko mieszkając z psem, którego zna się od urodzenia, można zauważyć, że jego obawy może budzić np. machanie łapką na muchy, choć nigdy nie został niczym nawet pacnięty. Teoretycznie można uważać, że bezwzględne przywołanie jest konieczne do życia z psem, ale tylko do czasu, kiedy spotka się psy, które tego nie umieją, a z którymi można iść wszędzie i po prostu można je poprosić, aby nie goniły za czymś na łeb na szyję, nawet gdyby to był uciekający zając. Można mieć w małym palcu teorię wzmocnień i jednocześnie nie dostrzegać tego, co jest wzmacniane przypadkowo, a potem dziwić się reaktywności lub lękliwości własnego psa. Można mówić o komunikacji z psem, zakładając tylko wydawanie mu czytelnych poleceń, a nigdy nie wysłuchać odpowiedzi samego psa.

Książka ta jest napisana przez dwie specjalistki. Jedna z nich zna się doskonale na psim zachowaniu, druga zaś na ludzkim. Takie połączenie jest dobre, dlatego że posiadanie psa jest związkiem łączącym dwa odrębne gatunki istot i warto wiedzieć, jak w praktyce wykorzystać całą dostępną wiedzę dotyczącą wychowania i komunikacji.

Jak tego wymaga dobre wychowanie, na początku się przedstawimy.

Ewa Pikulska: Psy są obecne w moim życiu od kilkudziesięciu lat, od prawie 20 zajmuję się nie tylko moimi własnymi psami, ale także bezdomnymi i właścicielskimi. Przez długi czas byłam wolontariuszem w schroniskach i organizacjach prozwierzęcych, od ośmiu lat prowadzę hotel dla psów. Stale pogłębiam swoją wiedzę o psach na różnego rodzaju seminariach, warsztatach czy kursach. Ukończyłam też studia na kierunku zoopsychologia. Choć dziś zajmowanie się psami jest moim zawodem, dużo wcześniej było moją pasją. Obserwuję też od 50 lat różne psy i przez ten czas wiele się w ich kwestii zmieniło. Odkąd zaczęłam profesjonalnie

zajmować się psami i zdobywać także naukową wiedzę oraz poznawać nowe techniki pracy z tymi zwierzętami, zaprezentowane mi teoretycznie i praktycznie metody odnoszę do realnych sytuacji z życia, do prawdziwych zachowań psów, analizuję własne błędy, zastanawiam się, dlaczego jedne psy wykazują jakieś zachowania, a inne nie. Choć bardzo lubię mówić o psach i z zamiarem napisania książki nosiłam się od dawna, nigdy nie przypuszczałam, że będzie to właśnie ta książka, bo na moim poziomie wiedzy i doświadczenia znacznie bardziej interesują mnie raczej skomplikowane zagadnienia związane z psami. Jednak pisząc sobie „do szuflady” o rozwiązywaniu psich problemów dotyczących lęku czy agresji, stwierdziłam, że nie taka książka jest potrzebna tym, którzy zaczynają swoją przygodę z psem-przyjacielem. Bo nie jest najważniejsze dawanie recepty, jak rozwiązać problem, który się pojawił; najważniejsze jest podać ludziom przepis na to, jak z największym prawdopodobieństwem uniknąć problemów w przyszłości. O co zadbać, a z czego zrezygnować. Prezentowane tu treści dla kogoś, kto tak jak ja miał psa 30 – 40 lat temu, mogą się wydawać oczywistością, ale tak się jakoś dziwnie w tym świecie porobiło, że dziś wcale oczywistością nie są. Poza tym rzeczy najczęściej dziś popularyzowane są moim zdaniem nie tylko w wielu przypadkach nieskuteczne, ale to one stanowią źródło problemów, jakie pojawiają się wcześniej czy później.

Tak długo mam psy, że wiem, że nie było powszechnych problemów z psim zachowaniem w czasach bez milionów gadżetów i bez upowszechnienia wyników badań naukowych z laboratoriów. Przeszłam w swoim życiu z psami całą tę ewolucję, którą przeszedł i przechodzi psi świat — moje psy szkoliłam klasycznie z użyciem nagrody i korekty, potem przeżywałam wieloletnią fascynację metodami pozytywnymi, po to by zainteresować się psią komunikacją i uznać, że jej rozumienie jest niezbędne do bycia dobrym opiekunem dla psa i do unikania problemów. Bardzo szybko doszłam do wniosku, że choć ta wiedza się przydaje, tak naprawdę najważniejsze, co musimy wiedzieć o psach, jeśli chcemy z nimi żyć, jest to,

żebyśmy pamiętali, że uczą się one społecznie, a ważnym nauczycielem dla nich jesteśmy my. I nie liczą się nasze zamierzone intencje, bo psy obserwują nas uważnie, pewnie tak samo uważnie jak dzieci, i znacznie szybciej i trwalej uczą się tego, co jest w nas prawdziwe i często nawet przez nas nieświadomione, niż tego, czego uczymy ich świadomie. W dodatku mam wrażenie, że w dobie zachłyśnięcia się akademickością wiedzy o psach i odkryciami ich możliwości skupiliśmy się bardziej na wykorzystywaniu ich dla własnej frajdy, niż na ich prawdziwym zrozumieniu. Może dlatego znam mnóstwo psów, które doskonale reagują na przywołanie, które prezentują się wspaniale na placach treningowych czy pokazowych, a w życiu nie radzą sobie prawie z niczym: ani z kontaktem z ludźmi, ani z kontaktem z psami, a kiedy nie są w trybie wykonywania poleceń, nie potrafią ani odpocząć, ani zrobić coś same. To dla mnie smutny obraz. Ja mam swoje psy i zajmuję się czylimis psami, bo bardzo je lubię, ale nie chcę ich wykorzystywać do żadnej pracy. O ile jestem w stanie zaakceptować pewne koszty, jakie psy ponoszą, jeśli są psami pracującymi, o tyle trudno mi jest się pogodzić z wykorzystywaniem ich dla zwykłej frajdy ich opiekuna.

Każdy człowiek ma prawo popełniać błędy (i ja przez całe moje życie z psami popełniłam ich mnóstwo), jednak ważne, co z nimi robi. Lepiej, aby właściciele psów uczyli się na moich błędach niż na własnych, bo jeśli choć jedna osoba posłucha moich rad, jest duża szansa, że i ona, i jej pies będą wiedli długie i szczęśliwe życie, a nie będą przez pięć lat pracować nad problemami, jakie sami często sprowokowali z kolejnymi psimi specjalistami. Po to jest ta książka.

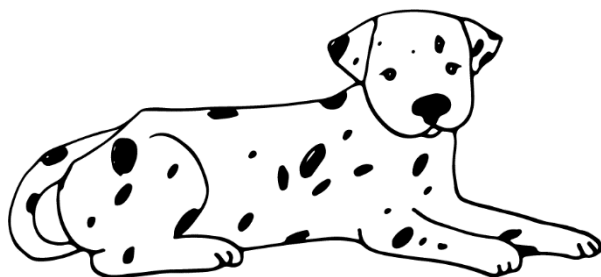
Agnieszka Ornatowska: Psy kocham od zawsze i przez większość mojego życia są one częścią mojej rodziny. Pierwszy z nich, Gucio, pojawił się w moim domu, gdy jeszcze byłam dzieckiem, i był mądrym, spokojnym, rodzinnym psem, który wychowywał się razem ze mną. Drugi, Kitek — malutki york — rozpieszczony do granic możliwości, towarzyszył mi

w początkach dorosłego życia, ale robił to, co chciał i kiedy chciał. Do posiadania trzeciego psa postanowiłam przygotować się bardziej profesjonalnie, więc oglądałam programy różnych behawiorystów i czytałam książki na temat wychowywania psów. Z perspektywy czasu bardzo żałuję, że nie trafiłam wtedy na kogoś tak mądrego jak Ewa, kto pomógłby mi przede wszystkim zrozumieć psa, a potem pokazał, jak z nim postępować i co mogę zrobić, aby nasze wspólne życie było jak najlepsze. Kiedy Grebo — mój trzeci pies — pojawił się w moim życiu, chodziliśmy nawet do psiego przedszkola! I pamiętam, że na zajęciach prowadząca powiedziała: „Twój szczeniak nie raz i nie dwa wyprowadzi Cię z równowagi, będziesz się na niego złościć, będziesz czuć frustrację albo mieć ochotę krzyknąć z bezsilności, lecz najważniejszy jest Twój spokój. W takich momentach policz w myślach do dziesięciu i działaj dalej dopiero wtedy, gdy już emocje miną”. Kiedy to usłyszałam, uśmiechnęłam się pod nosem, bo wiem, że istnieje wiele innych skutecznych sposobów, aby się uspokoić! W końcu jestem z wykształcenia psychologiem, od ponad 20 lat uczę ludzi, jak panować nad swoimi myślami i związanymi z nimi emocjami, a także tego, jak się dobrze komunikować z innymi. Jednak wiem też doskonale, że moje emocje wpływają na zachowanie mojego psa! Wiem również, że kluczowe w procesie wychowania szczeniaka jest to, co robi jego człowiek. Zatem moim wkładem w niniejszą książkę będzie doradzenie, co TY możesz zrobić ze sobą, aby Twój pies Cię rozumiał 😊.

Zapraszamy do lektury!

1. ZANIM SZCZENIAK POJAWI SIĘ W DOMU

1.1. Już nie możesz się doczekać

Do Twojego domu ma zawitać wymarzony szczeniak, więc jesteś podekscytowany i zaczynasz kompletować mu wyprawkę. Przeglądasz strony z różnymi akcesoriami dla psów, bo chcesz być najlepszym opiekunem pod słońcem. Jeśli wcześniej nie miałeś psa, to czujesz się zagubiony — bo nie przypuszczałeś, że jest tyle rzeczy dla psów: pięknych, kolorowych, i cały czas nie możesz się zdecydować, co kupić.

Jeśli masz problem z zakupami, to prawdopodobnie właśnie dociera do Ciebie piętnasta paczka z psimi akcesoriami. Masz już wszystko: trzy posłanka, szeleczyki w bałwanki, do tego odpowiednią smycz w komplecie, obróżkę w kropeczki i także do niej dobraną smycz, 143 sztuki zabawek, miseczki w kwiateczki, wypatrzyłeś też w odpowiednim dziale podkłady do jakoby nauki czystości, więc też już je masz, może rozważasz zakup klatki kennelowej, bo podobno warto od szczeniaka przyzwyczajać psa do niej, kupiłeś też taki piękny pojemnik na woreczki na odchody w kształcie kostki i do tego śliczne różowe woreczki, a jeśli jesteś eko, to kupiłeś te biodegradowalne.

Jeśli tak właśnie robisz, to uświadom sobie, że robisz to dla siebie, a nie dla Twojego psa, którego jeszcze nie znasz! W dodatku zapewniam Cię, że większość z tych rzeczy okaże się zupełnie zbędna. Jeżeli mi nie wierzysz, pomyśl, jak trudno byłoby Ci kupić naprawdę trafiony prezent dla kogoś, kogo nie znasz — dla człowieka. Prezent, z którego on naprawdę by się ucieszył. Nie znasz swojego psiaka, a jest on wyjątkową osobowością, więc żeby wiedzieć, co będzie go cieszyć, musisz go najpierw poznać. Żebyście mogli stworzyć fajną relację, musisz go szanować, w tym szanować także jego prawo do wyboru, więc zacznij od początku myśleć w kategorii „zobacz, co będzie lubił”, a nie według zasady „mnie się to podoba, więc on to musi nosić, mieć, tym się bawić, a jak nie będzie chciał, to go nauczę!”.

Jeżeli naprawdę czujesz potrzebę zaopatrzenia się w psią wyprawkę, zanim poznasz swojego psa, to zdecydowanie lepiej będzie, jeżeli przejdziesz się po swojej okolicy i znajdziesz sklepy, w których możesz się w to wszystko zaopatrzyć. Na początku warto porozmawiać z obsługą i dowiedzieć się, czy możesz tam przyjść ze swoim psem, gdy już będziesz go mieć, poprzymierzać szeleccki, pokazać mu kojce do spania i pozwolić wybrać zabawki. Dopiero potem wybieraj najlepszy sklep, z najmiłą i najbardziej fachową obsługą.

W dalszej części omawiamy kwestie wyprawki dla psiaka. Po jej przeczytaniu będziesz wiedział, co naprawdę jest Ci potrzebne na początku.

Tak samo warto poznać okolicznych weterynarzy — poczytać o nich w internecie, popytać właścicieli psów i odwiedzić wybraną lecznicę, żeby osobiście poznać lekarza i zapytać o to, co warto wiedzieć: jak wygląda terminarz szczepień dla szczeniaka, jakie są zasady odrobaczenia, jakie karmy są polecane, jakie środki przeciw kleszczom i pchłom itd. Przy okazji warto stwierdzić, czy jest to osoba, do której masz zaufanie i chcesz jej powierzyć zdrowie swojego psa, bo Twoje nastawienie do weterynarza będzie wpływało na zachowanie Twojego pupila. Podobnie możesz postąpić z psimi fryzjerami, jeżeli Twój pies będzie miał sierść wymagającą pielęgnacji.

I jeszcze jedna, w zasadzie najważniejsza rzecz, którą warto zrobić dla dobra Twojego przyszłego psa — poznać psy ze swojej okolicy! Niektóre z nich zapewne są Ci już znajome, bo są bardzo przyjaźnie nastawione i witają się z każdym człowiekiem, albo są agresywne i wiadomo, że trzeba je omijać szerokim łukiem. Jednak przygotowując się do posiadania szczeniaka, warto zainteresować się tymi psami, które są zazwyczaj niezauważalne, ponieważ są spokojne, ciche i na spacerach zajmują się swoimi sprawami. Po tym właśnie można poznać psa, który jest miły, mądry i zrównoważony. Bez problemu można podejść do właściciela i zapytać o psa, o jego imię — większość psiarzy uwielbia mówić o swoich czworonożnych przyjaciółach

i znajomości nawiązywane na ulicy z powodu psa są przez nich przyjmowane bardzo pozytywnie, więc jeżeli wyjaśnisz, że Ty też zamierzasz mieć psa i szukasz już dla niego znajomych, to na pewno będziecie mogli się poznać. Taka znajomość może zaowocować w przyszłości doskonałym psim przewodnikiem dla Twojego szczeniaka, o czym będziemy pisać w dalszej części książki. A może dzięki temu i Ty poznasz swojego ludzkiego przyjaciela?

Co możesz zrobić? Najlepiej wstrzymaj się z kompletowaniem wyprawki dla swojego szczeniaka, bo potem może się okazać, że wiele rzeczy zostało kupionych zupełnie niepotrzebnie. Zamiast tego przygotuj się logistyczno-organizacyjnie: poznaj okolicznych weterynarzy, psich fryzjerów, sklepy dla psów i, co najważniejsze, psy ze swojej okolicy 😊.

1.2. Zastanów się, czy naprawdę chcesz dzielić swoje życie z psem

Kiedy człowiek decyduje się na posiadanie psa, zazwyczaj w jego myślach pojawiają się wyidealizowane obrazy tego, jak to będzie wyglądało. Wyobraża sobie cudownie puchatą kulkę, która kocha go wielką miłością od pierwszego wejrzenia, która doskonale rozumie wszystkie słowa, jakie się do niej mówi, która grzecznie przynosi piłeczkę i śpi na swoim miejscu. A kiedy wymarzony szczeniaczek pojawia się w domu, następuje wielkie rozczarowanie, bo pies Cię w ogóle nie rozumie i robi różne dziwne rzeczy: np. gryzie wszystko wokół (łącznie z Tobą!), nie wspominając o tym, że wprowadza bałagan i chaos do Twojego życia — nagle wszędzie zaczynają się poniewierać jego zabawki, a on najchętniej bawi się Twoimi butami, załatwia się w nieoczekiwanych miejscach i musisz stale patrzeć pod nogi, żeby w coś nie wdepnąć. Mówisz do niego, a on Cię nie rozumie,

ale np. domaga się zabawy w środku nocy albo piszczy lub szczeka bez wyraźnego dla Ciebie powodu.

W takich momentach pojawia się frustracja, złość lub poczucie bezsilności. Zaczynasz szukać w internetach pomysłów, jak sobie z tym poradzić. Czytasz artykuły, oglądasz filmiki i testujesz wszystko na swoim szczeniaku, a on najprawdopodobniej i tak Cię nie rozumie i dalej rozrabia, bo przecież jest psim dzieckiem, które dopiero uczy się, jak być Twoim domownikiem i przyjacielem.

Czy jesteś gotowy na taką rzeczywistość, gdy decydujesz się na posiadanie psa?

Prawdopodobnie nie! Nawet jeśli już wcześniej miałeś psa, to w pamięci raczej zostały Ci tylko te dobre momenty i zapomniałeś o wszystkich trudnościach.

Zatem nim zdecydujesz się na posiadanie szczeniaka, zastanów się, czy jesteś w stanie poświęcić czas i energię na jego wychowanie, oraz przygotuj się na blaski i cienie tego procesu. Bo Twój pies będzie jak nowy członek rodziny, którego zapraszasz do swojego domu, i przyjdzie do niego z całym swoim dobytkiem charakteru i zachowań, a nie bagażu doświadczeń i rzeczy, jak to bywa w przypadku ludzi. I pamiętaj, że z człowiekiem zawsze możesz się jakoś dogadać: powiedzieć mu, czego od niego oczekujesz, co Ci się podoba, co chcesz zmienić, ale pies nie zrozumie Twoich słów — to Ty masz go zrozumieć i poprowadzić przez cały proces wychowania w taki sposób, żeby wiedział, czego od niego oczekujesz.

Warto też zastanowić się, po co tak naprawdę chcesz mieć psa. Czy potrzebujesz po prostu domownika, który zapewni Ci towarzystwo i poczucie bezpieczeństwa? Może ma być tym kimś, o kogo będzie można się troszczyć, i zastąpi tymczasowo dziecko? A może ma uzupełnić Twoją rodzinę, bo Twoje dziecko chce mieć psa i prosi o niego już od dawna? Albo ma dać Ci rozrywkę i powód do aktywności, do której sam nie potrafisz się

przekonać — np. do regularnych spacerów czy biegania? Dobrze jest mieć świadomość, że pies, na którego się zdecydujesz, może nie spełniać Twoich oczekiwań: nawet jeśli wybierzesz określoną rasę z odpowiednim zespołem cech, może się okazać, że Twój egzemplarz jest akurat wyjątkiem od reguły, i co wtedy? Oddasz go, jak zakup z reklamacją, czy też będziesz się z nim męczyć przez kolejnych kilkanaście lat?

Bo pamiętaj, że posiadanie psa to zobowiązanie nie na rok czy dwa, ale na znacznie dłużej! I chociaż psy dla wielu z nas żyją zbyt krótko — zazwyczaj kilkanaście lat — jednak to kawał czasu, który z nimi dzielimy. Codziennie, bez względu na pogodę, trzeba z psem wyjść co najmniej na trzy spacery, które powinny trwać co najmniej pół godziny. Chociaż zdarzają się psy, które nie lubią spacerować w deszczu czy śniegu albo wtedy, gdy jest już ciemno, większość z nich jest absolutnie obojętna na warunki atmosferyczne, a Ty marzniesz, mokniesz, bo Twój pies i tak musi obwąchać swoje tereny. A kiedy robisz ze szczeniakiem trening czystości — czyli uczysz go załatwiania się na dworze — to najlepiej wychodzić z nim na zewnątrz co godzinę, a nawet częściej. Czy znajdziesz na to czas?

Co więc zrobić? Pozbyć się oczekiwań i liczyć na łut szczęścia przy wyborze szczeniaka oraz wziąć długi urlop, żeby odpowiednio wychować swojego psa?

Z jednej strony oczekiwania są potrzebne, bo nadają kierunek Twoim zachowaniom i uruchamiają prawo przyciągania, czyli tajemniczą siłę, która przyciąga do życia wszystko, o czym myślisz, z odpowiednim ładunkiem emocjonalnym — zarówno to, czego się boisz, jak i to, czego pragniesz. Na przykład kiedy miałam Kitka, to uważałam, że wszystkie yorki są przyjazne. Bez najmniejszych obaw zagadywałam właścicieli takich piesków i swobodnie pozwalałam sobie pogłaskać ich pupili. Czasami właściciele mówili mi potem, że ich pies gryzie obcych, i dziwili się, że wobec mnie był taki łagodny i pozwolił się dotknąć. A ja po prostu oczekiwałam, że tak będzie! Natomiast przy moim Grebciu naogłądałam się wcześniej różnych programów o tym, jak postępować z psami agresywnymi, które

rzucają się na ludzi i na inne psy, i miałam z nim takie właśnie problemy, ale dzięki temu poznałam Ewę, która pokazała mi, jak sobie radzić w takich sytuacjach.

Zatem: warto mieć marzenia i oczekiwać, że Twój pies będzie cudowny i kochany 😊. Jednocześnie trzeba mieć świadomość, że mogą się też zdarzyć trudne chwile, ale tak zawsze bywa, gdy tworzymy nową relację. Czasami nie umiemy zrozumieć czy przekonać naszych ludzkich partnerów, więc nie ma się co dziwić, że tak samo będzie z psem, zwłaszcza kiedy jest mały i dopiero się uczy.

Jeżeli masz konkretne preferencje dotyczące tego, jakie cechy ma mieć Twój pies — czy ma być aktywny i lubić długie spacery, czy też być spokojnym kanapowcem; czy ma być malutki czy duży; czy masz ochotę spędzać godziny na pielęgnowaniu jego sierści, czy wolisz się tym nie zajmować — to warto zapoznać się z charakterystyką różnych ras psów i odpowiedzialnie wybrać tę, której cechy najbardziej Ci się podobają. A następnie poszukać profesjonalnych hodowców oraz właścicieli psów tej rasy i jeszcze ich dokładnie wypytać, żeby mieć pewność, że te psy są takie, jak się je opisuje.

Możesz też zdecydować, że nie liczy się dla Ciebie rasa psa, i dać dom psu ze schroniska. Wtedy też warto dokładnie przejrzeć ogłoszenia na ten temat, a także poszukać organizacji, które pomagają psiakom, i pojechać tam z wizytą, aby dowiedzieć się jak najwięcej o szczeniaku i jego rodzinie, zanim coś postanowisz.

Twój pies, jak każda żywa istota, będzie miał swój indywidualny charakter — zestaw zachowań, preferencje i upodobania, poziom energii, wady i zalety. Warto mieć świadomość, że możesz pomóc mu to wszystko ukształtować, nie ma jednak potrzeby, żeby Twój pies chodził jak w zegarku, natychmiastowo wypełniał wszystkie Twoje polecenia, bo nadmierna kontrola budzi tylko strach, a jeżeli chcesz mieć psa-przyjaciela, to warto zostawić mu przestrzeń na bycie sobą, dokładnie tak samo jak

Ty chcesz być sobą w związku z nim. A potem możesz z pełną odpowiedzialnością, zrozumieniem i wzajemnym szacunkiem poświęcić czas na wychowanie swojego psa, bo to się nie zrobi samo!

Warto też w pełni sobie uświadomić, że psy nie są ludźmi. One w inny sposób odbierają świat i komunikują się inaczej niż my. Ale o tym napiszemy dalej 😊.

Gdy czytam wypowiedzi na psich grupach i rozmawiam z właścicielami psów, odnoszę wrażenie, że obecnie wychowanie szczeniaka kojarzy się z jakąś wyteżoną pracą i wysiłkiem. Ludzie często mają w głowie obraz, że choćby nie wiadomo, ile zrobili, i tak pewno pojawią się trudności i wtedy trzeba będzie ściągać behawiorystę. Otóż mam dobrą wiadomość! Życie z psem może być frajdą, a nie czasem wypełnionym masą wyrzeczeń i stresu. Naprawdę to jest tak jak w przypadku dzieci. Jeśli stworzysz warunki do tego, aby wychować istotę samodzielną, myślącą i empatyczną, szanującą innych i siebie, zrównoważoną, ale także umiejącą sobie dobrze radzić z trudniejszymi sytuacjami, wiedzącą, że zawsze może na Ciebie liczyć, niezależną, umiejącą współpracować, dobrze czującą się ze sobą i lubiącą świat i innych — to później pozostanie już tylko tego nie psuć.

Łatwiej jest przejść przez ten okres, wiedząc, że w przypadku psów jest to znacznie krótszy czas niż w przypadku ludzi. Rok, półtora czy dwa zlecą szybko, a potem będziecie już przyjaciółmi na dobre i złe, partnerami, którzy lubią przebywać razem, którzy relaksują się na cudownych spacerach w pięknych okolicznościach przyrody, którzy stanowią zespół, gdzie obie istoty traktują się po partnersku, gdzie każdy ma prawo wyrazić swoje zdanie, gdzie wszyscy czują się bezpiecznie. To świetna droga także dla Ciebie, bo tym, co wywołuje problemy u naszych psów, są często własne bariery i problemy, a wychowywanie psa może się stać idealnym sposobem na zidentyfikowanie i przepracowanie tego, co przydałoby Ci się w życiu. Dzięki temu będziesz miał lepsze relacje ze sobą samym i z innymi,

a życie przestanie Cię przytłaczać, lecz zaczniesz cieszyć, będziesz umiał zachować dystans i nie budować swojego świata wokół „muszę”, ale czerpać radość z tego, co „mogę”. Tego życzę Ci z całego serca.

Co możesz zrobić? Po prostu przemyśleć wszelkie aspekty posiadania psa i związane z nimi konsekwencje. Mieć i marzenia o idealnym psim przyjacielu dla Ciebie, i świadomość obowiązków, jakie na siebie bierzesz na kolejnych kilkanaście lat 😊.

1.3. Jak Twój szczeniak odbiera świat

Abyś mógł się stać dobrym przewodnikiem po świecie dla swojego szczeniaka, musisz tego szczeniaka dobrze rozumieć. Na samym początku dobrze jest wiedzieć, jak on postrzega świat 😊. Kiedy zamieszka w Twoim domu, to Ty będziesz mu pokazywać ten świat, dlatego warto wiedzieć, jak on go odbiera, co w nim widzi, słyszy i czuje.

Świat pełen bodźców

Posługując się fachową terminologią: świat to środowisko, czyli ogół elementów ożywionych i nieożywionych występujących w danym obszarze. To krajobraz, zarówno ten naturalny, jak i ten ukształtowany przez człowieka. W otoczeniu Twoim i Twojego psa znajduje się mnóstwo elementów nieożywionych, których przeznaczenie jest zrozumiałe dla Ciebie, a często niezrozumiałe dla Twojego psa. Środowisko jest także pełne elementów ożywionych — są to inne psy i inne zwierzęta, ludzie, a także znacznie bardziej widoczne dla psa ślady bytności innych organizmów żywych. Człowiek idący przez łąkę, jeśli nie zobaczy jakichś śladów, nie wie, czy godzinę temu przechodziło w tym miejscu jakiegokolwiek zwierzę, czy coś się tutaj stało, czy szedł tędy inny pies i w jakim był nastroju, natomiast pies umie to wszystko dostrzec, a ponieważ są to dla niego informacje

ważne, nie możemy mu odbierać możliwości zdobywania w ten sposób wiedzy o świecie, choć dla nas w danym miejscu nie ma nic ciekawego. Bardzo istotnym elementem w środowisku są także osobniki tego samego gatunku oraz ludzie. Psy nie tylko wyczuwają ich zapach, ale także obserwują inne psy i nas i się komunikują — zarówno z innymi psami, jak i z nami, ludźmi (a przynajmniej z nami próbują). Formy zachowania i pozy przybierane przez osobniki tego samego gatunku, które służą komunikacji, są nazywane **wyzwalaczami społecznymi**. Wyzwalacze społeczne to zarówno biologiczne cechy budowy ciała, jak również pozy i popisy zwierząt, które zostały ukształtowane ewolucyjnie, w procesie rytualizacji, a ich celem jest porozumiewanie się. Pozy te wyzwalają instynktowne zachowania zwierzęcia: seksualne, rodzicielskie, agonistyczne i społeczne, a także odstrasające i ostrzegawcze. Mówiąc bardziej przystępnie: to, jakie pozy przybierają inne psy i ludzie, może wywoływać określone, często instynktowne zachowanie Twojego psa.

W przypadku psów wydaje się, że zasadne byłoby uwzględnienie wyzwalaczy społecznych pochodzących nie tylko od innych psów, ale i od ludzi. Środowisko, czyli świat, jaki otacza Ciebie i Twojego psa, jest obszarem złożonego oddziaływania wszystkich tych elementów i są one ze sobą wzajemnie powiązane. Dlatego nie można żadnego psiego zachowania rozpatrywać w oderwaniu od wielości tych elementów. To, jak zareaguje Twój pies w danej sytuacji, jest zależne od wzajemnego położenia elementów względem siebie, od dystansu do nich, od stopnia ich istotności dla decyzji podejmowanych przez psa, od tego, jak wygląda i jakie pozy przybiera inny pies czy człowiek. Jest zależne także od Twojej reakcji na ten sam bodziec, bo jeśli Ty i Twój pies jesteście razem, to także ma znaczenie, w dodatku tym większe, im bardziej od Twojego zachowania zależy, co się wydarzy, czyli: Ty znacznie bardziej oddziałujesz na psa, jeśli masz go na smyczy. Wówczas to, co będzie mógł zrobić Twój pies w danej sytuacji, jest zależne nie tylko od niego samego, ale przede wszystkim od Ciebie i od długości smyczy. Dlatego tak ważne jest, aby pies miał także możliwość

swobodnej, nieograniczonej smyczą i ułomnością naszych ludzkich zmysłów eksploracji środowiska i interakcji ze światem.

Bodźce, jakie działają na Twojego psa, mogą pochodzić z zewnątrz, ale także z wewnątrz jego ciała. Część z nich jest istotna dla regulacji procesów fizjologicznych (czynności narządów wewnętrznych, napięć mięśniowych czy wydzielania hormonów) i nie jest uświadomiona, a część uruchamia procesy nerwowe, dzięki którym otrzymywane informacje są kodowane, integrowane i przechowywane w postaci śladów pamięciowych. Te właśnie informacje, zarówno bieżące, jak i wydobywane z pamięci, są odpowiedzialne za sterowanie zachowaniem.

I ludzie, i psy odbierają bodźce za pomocą zmysłów. Jednak zmysły nasze i psów różnią się znacząco, co wpływa na to, że możemy reagować zupełnie inaczej w tym samym, wydawać by się mogło, środowisku.

Zmysły u psa

To dzięki zmysłom odbieramy bodźce ze świata zewnętrznego — narządy zmysłów odbierają określone informacje i różnymi drogami przekazują te informacje do mózgu, dzięki czemu widzimy, słyszymy, czujemy dotyk, wyczuwamy zapachy, odczuwamy temperaturę i rozróżniamy smaki. Współczesna nauka uznaje, że zmysłów jest znacznie więcej niż te pięć podstawowych, ale mechanizmy ich działania nie są jeszcze dostatecznie zbadane, jednak warto pamiętać, że istnieją m.in. zmysł równowagi, propriocepcja, percepcja czasu, magnetocepcja, echolokacja, elektrocepcja.

W przypadku psów, jeśli chcemy je lepiej zrozumieć, powinniśmy wiedzieć, jak działa te pięć podstawowych zmysłów, jak różnią się od naszych i które z nich są dla psa najważniejsze.

PROGRAM PARTNERSKI

— GRUPY HELION —

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA
Helion

Zanim w Twoim życiu pojawi się pies...

...zastanów się, dlaczego chcesz go zaprosić do swojego domu. I jeśli Twoja odpowiedź brzmi: pragnę mieć psa przyjaciela, psa towarzysza, z którym stworzę prawdziwą więź opartą na wzajemnym zrozumieniu, szacunku i miłości – to tak, ten poradnik jest dla Ciebie!

Autorki napisały go z myślą o osobach pragnących wychować szczenię na fajnego psiaka. Takiego, z którym przyjemnie jest się wybrać na długi spacer i do którego można się z radością przytulić. A przede wszystkim – z którym można zbudować prawdziwą, głęboką ludzko-psią relację i cieszyć się nią przez całe wspólne życie.

Z książki dowiesz się między innymi:

- ♥ Jak pies odbiera i rozumie świat
- ♥ Jak się przygotować na przyjęcie szczenięcia
- ♥ Jakie zasady powinny obowiązywać w psim domu
- ♥ Jak prawidłowo budować relację człowiek – pies
- ♥ Jakie problemy mogą się w tej relacji pojawić i jak sobie z nimi radzić

 Księgarnia internetowa:
<http://sensus.pl>

sensus

ebookpoint

Sprawdź najnowsze promocje:
🔗 <http://sensus.pl/promocje>
Książki najchętniej czytane:
🔗 <http://sensus.pl/bestsellery>
Zamów informacje o nowościach:
🔗 <http://sensus.pl/nowości>

cena: 49,90 zł

ISBN 978-83-283-8161-2

9 788328 381612